

۱۳۵۲۰۱۵
۲۶/۲/۱۴

قانون خورشید

مستندات و ایامی و فقهی نماز عید الله الاکبر عید خرم به عمت

کرد آورنده: کریم زارع

بهشت: قانون خورشید. اولین مرکز ترویج رسانای معارف خدیو صحیفه سجایه

به سفارش: شورای فرهنگی مسجد جامع خدیو خرم

فهرست مطالب

پیش گفتار	۱۱
مقدمه	۱۷
فصل اول:	
مستندات روایی و فقهی جواز اقامه نماز عید غدیر به جماعت از قرن پنجم تا قرن چهاردهم	۱۹
قرن پنجم:	۲۵
۱- شیخ مفید	۲۵
الف) کتاب «المقنعه»:	۲۶
نکته اول: ندا برای نماز جماعت	۲۶
نکته دوم: خواندن دو رکعت نماز جماعت	۲۷
ب) کتاب «الإرشاد فی معرفة حجج الله علی العباد»	۲۷
نکته اول: مناسب نبودن محل غدیر، جهت توقف	۲۹
نکته دوم: نزول جبرئیل	۲۹
نکته سوم: روز گرم	۲۹
نکته چهارم: تمیز کردن زمین	۲۹
نکته پنجم: ساختن منبر	۳۰
نکته ششم: ایراد خطبه غدیر	۳۰
نکته هفتم: خواندن دو رکعت نماز جماعت عید غدیر	۳۰

نکته هشتم: زوال خورشید بعد از نماز جماعت عید غدیر ۳۱

نکته نهم: اذان گفتن ۳۱

نکته دهم: خواندن نماز ظهر ۳۱

جمع بندی نکات ۳۲

۲- ابوالصلاح حلبی رحمہ اللہ ۳۳

۳- علی بن محمد قمی رحمہ اللہ ۳۵

قرن ششم: ۳۷

۱- ابن زہرہ حلبی رحمہ اللہ ۳۷

۲- علامہ امین الاسلام طبرسی رحمہ اللہ ۳۷

قرن ہشتم: ۴۰

۱- علامہ حلبی رحمہ اللہ ۴۰

الف) کتاب «قواعد الاحکام» ۴۲

ب) کتاب «تذکرۃ الفقہاء» ۴۲

ج) کتاب «مختلف الشیعۃ» ۴۲

۲- علامہ فخر المحققین حلبی رحمہ اللہ ۴۳

۳- شہید اول رحمہ اللہ ۴۴

قرن نهم: ۴۶

ابن قطان حلبی رحمہ اللہ ۴۶

قرن دهم: ۴۷

۱- علامہ محقق کرکی رحمہ اللہ ۴۷

الف) کتاب «رسائل» ۴۷

ب) کتاب «جامع المقاصد» ۴۸

۲- شہید ثانی رحمہ اللہ ۴۸

۳- علامہ مقدس اردبیلی رحمہ اللہ ۵۰

دلیل اول: ۵۰

دلیل دوم: ۵۱

دلیل سوم: ۵۱

دلیل چهارم: ۵۲

- دلیل پنجم: ۵۲
- ۴- شیخ صیمری رحمته الله علیه ۵۳
- قرن یازدهم: ۵۵
- ۱- علامه سید محمد عاملی رحمته الله علیه ۵۵
- ۲- شیخ بهایی رحمته الله علیه ۵۶
- قرن دوازدهم: ۵۸
- علامه فاضل هندی رحمته الله علیه ۵۸
- دلیل اول: ۵۸
- دلیل دوم: ۶۰
- قرن سیزدهم: ۶۲
- ۱- علامه وحید بهبهانی رحمته الله علیه ۶۲
- ۲- علامه حسین آل عصفور رحمته الله علیه ۶۳
- ۳- علامه حسینی عاملی رحمته الله علیه ۶۳
- قرن چهاردهم: ۶۵
- ۱- حاج آقا رضا همدانی رحمته الله علیه ۶۵
- دلیل اول: ۶۵
- دلیل دوم: ۶۶
- دلیل سوم: ۶۶
- دلیل چهارم: ۶۷
- ۲- میرزا حسین نوری رحمته الله علیه ۶۸
- ۳- آقا ضیاء الدین عراقی رحمته الله علیه ۶۸
- الف) کتاب «شرح تبصرة المتعلمین» ۶۹
- ب) حاشیه «العروة الوثقی» ۶۹
- ۴- آیت الله العظمی بروجردی رحمته الله علیه ۶۹
- ۵- آیت الله العظمی سید عبدالهادی شیرازی رحمته الله علیه ۷۰
- ۶- آیت الله العظمی شیخ محمد حسین آل کاشف الغطاء رحمته الله علیه ۷۱
- ۷- آیت الله العظمی شیخ الشریعه اصفهانی رحمته الله علیه ۷۱
- ۸- آیت الله العظمی محمد تقی خوانساری رحمته الله علیه ۷۱

کتابخانه

فصل دوم:

فتاویٰ علمای قرن معاصر مبنی بر جواز اقامه نماز جماعت عید غدیر ۷۳

۱- آیت الله العظمی سید محمد رضا گلپایگانی رحمته الله علیه ۷۵

۲- آیت الله العظمی شیخ محمد تقی بهجت رحمته الله علیه ۷۵

۳- آیت الله العظمی شیخ لطف الله صافی گلپایگانی «مد ظله العالی» ۷۶

۴- آیت الله العظمی سید علی سیستانی «مد ظله العالی» ۸۰

۵- آیت الله العظمی سید محمد علی علوی گرگانی «مد ظله العالی» ۸۰

۶- آیت الله العظمی سید محمود هاشمی شاهرودی «مد ظله العالی» ۸۲

۷- آیت الله العظمی محمد حسن احمدی فقیه یزدی رحمته الله علیه ۸۴

در پایان ۸۵

کتابنامه ۸۷

فهرست محصولات پژوهشی کانون خورشید ۸۸

فهرست

السلام عليك يا دين الله القويم و صراطه المستقيم

السلام عليك ايها النبا العظيم الذي هرفيه مختلفون و عنه يسألون

السلام عليك يا امير المؤمنين

(فرازی از زیارت غدیریه امام هادی علیه السلام)

در سایه الطاف خاصه خداوند متعال و عنایت ویژه حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام)، مفتخریم که در مجموعه ای با نام «کانون خورشید» به عنوان اولین مرکز ترویج رسانه ای معارف غدیر و صحیفه سجادیه از سال ۹۱؛ مدهوش و سرمست از غوص در بحر بی کران معارف علوی و غدیری، عمر گذرانیدیم و تنها توانستیم دُرری از این محمل صید کنیم تا در مرئی و منظر زرشناسان قدردان نعمت والای ولایت گذارده و به همین قلیل بسنده نماییم، چرا که رسیدن به عمق عریق معرفت علی (علیه السلام) و ولی نبی خاتم النبیین (صلی الله علیه و آله)، امری محال و نشدنی است، چنانکه امیر کلام، حضرت ارباب، پیرامون عظمت درک بارگاه عرشی رب الارباب در نهج البلاغه فرمود:

الَّذِي لَا يُدْرِكُهُ بَعْدُ الْهَمَمُ، وَلَا يَنَالُهُ غَوْصُ الْفِطَنِ،

اندیشه های دور پرواز او را درک نکنند و زیرکان تیزهوش، به عمق جلال و

جبروت او نرسند؛

ما نیز همین جمله را در اظهار عجز در وصول به کنه مقام آیت

عظمای علی علیه السلام، باز می‌گوییم.

گرچه ارشادات بزرگان از علما و مراجع عظام تقلید و بویژه رهبر معظم انقلاب «حفظهم الله»، ما را ترغیب و موظف می‌نمود تا با برداشتن قدم‌هایی و لو اندک در این مسیر از کار نایستیم. همانگونه که رهبر بزرگوار انقلاب در این رابطه می‌فرمایند: «امروز ما - هم مسؤولانمان، هم مردمان - در قبال مسأله غدیر مسؤولیم. مسؤولان کشور باید سعی کنند اعمال و رفتار و حرکات و سکنات و برنامه‌ریزی‌هایشان را به گونه‌ای تنظیم کنند که با هدف‌های اسلام - که همان هدف‌های غدیر است - تطبیق کند. ... مردم عزیزمان و بخصوص جوانها هم به برکت غدیر، بدانند این راهی که اسلام و قرآن و خط غدیر ترسیم کرده، یک راه روشن است؛ راهی است که با استدلال و فلسفه مستحکمی ترسیم شده و روندگان بسیار بزرگ و عظیم‌المنزلی پیدا کرده است. امروز هم خوشبختانه این راه در دنیا مطرح است و دیگر ما در تنهایی و عزلت نیستیم. امروز ما در مرکز و محور توحه مردم جهان - بخصوص کشورهای اسلامی - هستیم. راه، راه خوش‌عاقبت و روشنی است؛ با تلاش مسؤولان و با امید و پشتیبانی قشرهای مختلف مردم بایستی قدم به قدم این راه را طی کنیم و پیش برویم. این راه گرچه کوتاه‌مدت نیست، اما همان راهی است که بالأخره به نجات بشریت منتهی خواهد شد. همان راهی است که ان شاء الله زمینه‌های ظهور مهدی موعود «صلوات الله علیه و عجل الله فرجه» را فراهم خواهد کرد.»^۱

بنابراین توفیق یافتیم که در بعد فرهنگی^۱؛ در سال ۹۱ برنامه‌ای مدون نماییم که در پنج سال، فرهنگ‌های غدیری مهجور را به حد توان و بضاعتمان احیا کنیم و بحمد الله توفیقاتی هم در این مسیر پربهجت، نصیبمان گردید.

به همین منظور، سند راهبردی فرهنگی دریی الگوسازی فرهنگی غدیری در خلال ۵ سال را تدوین کرده و در این مسیر پرفیض، با چاپ مجلات و بروشورهای تبلیغی همسو با موضوع سالانه سند راهبردی، آغاز فعالیت نمودیم، که به شرح ذیل می‌باشد:

سال اول (غدیر ۹۲): احیای فرهنگ برپایی نماز جماعت عید غدیر به همراه چاپ مجله‌ای با عنوان «قنوت خورشید» در دو شماره و ارسال به حوزه‌های علمیه کل کشور و نیز چاپ بروشور و تراکت نماز جماعت عید غدیر و ارائه به مبلغین غدیری کل کشور.

سال دوم (غدیر ۹۳): احیای بازخوانی زیارت غدیریه امام هادی (علیه السلام) در روز غدیر و تبیین معارف نورانی این زیارت که با چاپ مجله‌ای با عنوان «زیارت خورشید» و ارسال به حلقه‌های صالحین و مبلغین غدیری کل کشور همراه گردید.

سال سوم (غدیر ۹۴): احیای سنت اطعام و افطار در روز عید غدیر و برپایی گسترده آن در میان توده‌های مختلف مردم، که به لطف خدا با چاپ مجله‌ای با نام «مائدة خورشید» و ارائه به صنوف مختلف مردم شریف و متدین در سال جاری، همراه خواهد بود.

۱. «کانون خورشید» غیر از بعد فرهنگی، در ابعاد پژوهشی، آموزشی و رسانه‌ای به توفیقات بزرگی دست یافته است که بیان آنها در این مجال نمی‌گنجد.

سال چهارم (غدیر ۹۵): برگزاری مجالس شعرخوانی و فضیلت گویی
امیرالمومنین (علیه السلام) در ایام عید غدیر تا روز مباحله و چاپ مجله ای با
عنوان «شعر خورشید»، پیرامون تبیین ابعاد وسیع و نورانی شعر در
آینه سیره اهل بیت (علیهم السلام)

سال پنجم (غدیر ۹۶): احیای رسم عیدی دادن، پوشیدن لباس نو
و عقد اخوت در روز عید غدیر در میان طبقات مختلف مردم متدین و
بالخصوص قشر محروم و چاپ ویژه نامه ای با عنوان «رسم خورشید»
حسب این برنامه توفیق، رفیق راهمان گردید و توانستیم از سال ۹۱
تا به امروز غیر از اجرای برنامه های فرهنگی فوق الذکر، پیرامون ترویج
نماز جماعت عید غدیر در کشور، مستمرا کار ویژه ای را پیگیری نموده
و به نتایج ارزشمندی دست یازیم.

از جمله آنها، برپایی گسترده نماز عید غدیر به جماعت و رویه رو
به افزایش آن در کشور است. حسب این اتفاق مبارک، در اوایل سال
جاری، حضرت آیت الله مجد هاشمی «دام عزه»، امام جماعت محترم
مسجد جامع غدیر خم تهران، به بنده امر فرمودند تا با تدوین کتاب
پیش رو، زمینه را برای برپایی با شکوه این نماز در مسجد جامع غدیر
خم فراهم نماییم. تا آغازی گردد برای احیای این سنت نورانی در شهر
تهران بزرگ و تهران نیز مانند سایر استان ها، در این امر سهیم باشد،
فلذا این کتاب با زحمات بی دریغ حجت الاسلام والمسلمین کریم
زارع و حجت الاسلام والمسلمین روح الله صدیقیان از اعضای محترم
دفتر قم کانون خورشید گردآوری گردید و دقایق و لطایف علمی این
مبحث در دسترس علاقمندان قرار گرفت.

این وجیزه، که مشتمل بر آراء و نظرات ۳۴ تن از مراجع و بزرگان شیعه، مبنی بر جواز اقامه نماز جماعت عید غدیر می باشد حاکی از آن است که از قرن پنجم هجری قمری تا به امروز که قریب به قدمت هزار سال دارد؛ علما و بزرگان دین، نماز جماعت عید غدیر توجه ویژه ای داشتند و بر ما فرض است که برای احیای مجدد آن، تلاش ویژه و مضاعفی را مبذول داریم. در آخر امیدوارم که این کتاب، نقش بسزایی در اقناع خوانندگان این اثر برای برپایی هر چه گسترده تر این نماز پرشکوه و وکید سنت رسول خدا حضرت محمد مصطفی ﷺ، ایفا نماید و فرهنگ مغفول نماز جماعت در روز عید غدیر احیا گردد. تا گام کوچکی برای عرض ارادت به محضر قدسی و ملکوتی حضرت یعسوب الدین و قائد الغر المحجلین، امیر المومنین «علیه افضل صلوات المصلین»، برداشته و ان شاء الله مقبول دربار سلیمانی او واقع گردد.

اللهم صل علی محمد و آل محمد خاتم النبیین و علی، علی سید الوصیین و آل الطاهرین و اجعلنا بهم متمسکین و بولایتهم من الفائزین الآمنین الذین لا خوف علیهم و لا هم یحزنون

(فراز پایانی زیارت غدیریّه امام هادی علیه السلام)

به ذره گر نظر لطف بو تراب کند به آسمان رود و کار آفتاب کند

محمد حسین مشکوری

مدیر کانون خورشید

اول ذی القعدة ۱۴۲۶، برابر با ۲۵ مرداد ۱۳۹۴

و مصادف با ولادت با سرسعادت حضرت فاطمه معصومه سلام الله علیها

قم المقدسه

الحمد لله الذي جعلنا من المتمسكين بولاية أمير المؤمنين عليه السلام
والأئمة المعصومين عليهم السلام و صلى الله على سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين عليهم السلام.

روز عید غدیر؛ عید الله الأكبر، افضل اعیاد و افضل ایام در دین اسلام
می باشد و روز بسیار مهم و با ارزش و با ابعاد فراوان و گسترده است.
پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، مباحث بیشتری از عید غدیر
مطرح شده، که نماز اختصاصی عید غدیر به جماعت از آن جمله
است، که توسط حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی «مدظله
العالی» و استاد مرحوم حضرت آیت الله العظمی حاج میرزا محمد
حسن احمدی فقیه رحمه الله و برادر گرامی ایشان استاد حضرت آیت الله
العظمی حاج میرزا محمد حسین احمدی فقیه «مدظله العالی»
مطرح گردید و به صورت عملی و به جماعت توسط این دو برادر عالم
بزرگوار اقامه شد.

در سایه الطاف خدای متعال و عنایات خاصه مولا امیرالمؤمنین
حضرت علی عليه السلام، و توجهات حضرت ولی عصر ارواحنا له الفدا، توفیق
تقریر مباحث فقهی آن دو استاد گرانقدر نصیب بنده شد و نگارش

نظریات آنها برای استفاده علماء، روحانیان و طلاب انجام گرفت.
 با پیشنهاد دوستان، به خصوص استاد محترم جناب حجت الاسلام
 محمد حسین مشکوری، مدیر محترم «کانون خورشید»، بحث نماز
 جماعت عید غدیر از دیدگاه فقهای شیعه، برای استفاده عموم مردم
 متدین و شریف نیز تهیه و تنظیم گردید و در کتاب پیش رو به چاپ
 رسید.

با توجه به استقبال گسترده، امید است نماز جماعت عید غدیر،
 همانند نماز جماعت عید فطر و عید قربان با حضور پرشورتر مؤمنین
 در شهرها و حتی در کشورهای مختلف، اقامه گردد و این کتاب مورد
 قبول خدای متعال، پیامبر خدا ﷺ و ائمه معصومین علیهم السلام، به خصوص
 آقا امیرالمؤمنین حضرت علی علیهما السلام، و حضرت بقیة الله الاعظم «روحی له
 الفداء» قرار گیرد.
 در پایان از تمامی کسانی که در نگارش این کتاب همکاری
 نموده اند، به این وسیله تقدیر و تشکر می گردد.

۲۰ مرداد ۱۳۹۴

مصادف با بیست و پنج شوال ۱۴۳۶ شهادت امام صادق علیهما السلام

کریم زارع